

Grupa “Elpa” atdzimst un soļos tālāk

Daugavpils 740.jubilejas pilsētas svētku programmā lasāms, ka 5. jūnija vakarā Vienības laukumā un 7. jūnijā Latgales dziesmu svētkos Stropu estrādē uzstāsies rokgrupa “Elpa”. Ņemot vērā, ka grupa ir dibināta 1983.gadā, rodas jautājums – vai tā pati “Elpa”? Gan jā, gan nē. Tā pati progresīvā roka grupa ar savu mūzikas filozofiju un augstām profesionālām prasībām, tomēr ne nostalgiska kopija, bet jauns kolektīvs, kas nolēmis strādāt ilgtermiņā, atzīst gan viens no “Elpas” līderiem, izcilais basģitārists Valdis Rundzāns, gan grupas menedžeris Harijs Vucins. Maijā “Elpa” šajā sastāvā jau uzstājās Jura Kulakova jubilejas koncertā Rēzeknē, koncertzālē “Gors”, kopā ar tikpat leģendāro grupu “Pērkons”, ko arī varēsim klausīties Daugavpils jubilejā.

Satikās profesionāli domubiedri

Ideja “Elpai” sanākt kopā pašreizējā sastāvā radusies Harijam. Piedāvājumu visi mūziķi uzņēmuši ar vislielāko prieku. “Ir mūzika, kuru gribas paspēlēt īpaši, no sirds. Paņemt mūziku no jaunības, no 80.gadiem, no 90.gadiem. Arī no 2008.gada, kad man bija jubilejas koncerts un mēs kopā atkal muzicējām un tika ierakstītas dažas dziesmas,” stāsta V.Rundzāns. “Mūziķus un māksliniekus vadīt un valdīt nav iespējams, viņi visi ir tādi... savdabīgi, tomēr šodienas apstākļos profesionālas mūziķu vienības nevar eksistēt bez menedžera.”

Vai šī “Elpa” ir tāda pati, kā 1983.gadā? Valdis saka, ka toreiz divi galvenie cilvēki bija viņš un ģitārists Artūrs Pribilovs. Tas bija brīdis, kad grupa aizbrauca uz festivālu “Liepājas dzintars” un tika pamanīta. Un šodien viņi joprojām ir dzīvi un spēlē “Elpā”. Juris Čekušins (sitaminstrumenti) ienāca grupā 1993.gadā, kad “Elpa” brauca uz Latgales televīzijas mūzikas festivālu, kā arī ierakstīja daudzas dziesmas, “Labrīt” ilgi noturējās radiostacijās un “Muzikālajā bankā”. “Grupas sirds darbojas,” saka Valdis. Klāt ir nākuši jauni cilvēki, ļoti talantīgi kolēģi. Māris Elksni (sintezators) Valdis pazīst jau sen, ar viņu kopā ir spēlējuši grupā “Laimas muzykanti”, viņš piedalījās arī Valda jubilejas koncertā un jauno dziesmu ierakstā. Kā saka Valdis, Māris izjūt “Elpas” pukstēšanu, dinamiku, savdabīgās harmonijas, iekļaujas šajā mūzikas filozofijā. Arī solistu Ati Ieviņu ieteicis Māris. Atim ir liela pieredze, labas dotības, viņa tembrs atbilst “Elpas” mūzikai, uzskata Valdis.

H.Vucins stāsta, ka viņa uzstādījums bija tāds, lai grupā visi būtu profesionāli un šobrīd praktizējoši mūziķi. Izņemot Ati, visi tagadējie dalībnieki dažādos laikos ir spēlējuši “Elpā”. “Priekšnoteikums bija arī līdzīga domāšana mūzikā, stilistiska saprašanās. Ati biju pamanījis jau sen, bet nebiju domājis, ka viņš var dziedāt ko vairāk par pietiekoši smagu roku. Paklausījāmies, un visi viņu akceptēja. Protams, “Elpa” nevar būt bez Valda un Artūra, viņi ir pamats. Māris un Atis ļoti organiski iekļaujas,” saka menedžeris.

Harijs uzsver, ka grupas apvienošana un atdzimšana nekādā gadījumā nav vienas dienas projekts – sanācām kopā uz pilsētas svētkiem, uzspēlējām un viss. Tad nebūtu bijis vērts sākt. Šie mūziķi ir vairāk vērti kā mārketinga projekts vai pilsētas reklāma. Nebūtu vērts tērēt savu laiku, ja būtu mērķis nospēlēt vienu koncertu.

Nezinām, kas ir aiz stūra

Repertuārā ir dziesmas, kas nākušas no pagājušā gadsimta, saka V.Rundzāns. Un ir no jaunākā laikmeta – Valda komponētās dziesmas “Tornado”, “Labrīt” un pilnīgi jaunas dziesmas. Dziesmu ir daudz, bet grupa pagaidām neesot nonākusi līdz tādām radošam stāvoklim, lai ķertos pie albuma ierakstīšanas. Pašlaik vajagot saspēlēties, jo sen nav darbojušies kopā. Saspēlēties, izjutīs to mūziku, un tad varēs soļot tālāk. Arī Harijs piekrīt, ka nav domāts ekspluatēt “Elpu” ar “tā laika” dziesmām, jo ir kaudze jaunu ideju. Neesot nostalģijas – ak, mēs visi tad bijām jauni... jo mūziķi ir dzīvi un spējīgi radoši strādāt. “Šis nav “vecas dziesmas jaunās skaņās”. Nekas no agrākā netiek kopēts, netiek veidotas pasaulē tik populārās kaverversijas. Katrs cilvēks ienāk grupā pats par sevi, gatava personība. Viņu attieksme rāda, ka neviens šeit nav atnācis uz vienu dienu,” uzskata H.Vucins.

“Elpas” jaunais solists Atis Ieviņš apstiprina, ka nemaz nebija piedzimis, kad dibinājās “Elpa”: “Kad Harijs zvanīja un piedāvāja dziedāt, es domāju – “Elpa”? Bija tā mazliet neērti. Iepazinos ar materiālu un sapratu, ka biju šīs dziesmas dzirdējis. Paklausījos arī jaunās dziesmas, jau no pirmajām skaņām riktīgi “paķēra” tas viss. Es pats arī biju radošās darbības meklējumos. Prom no savas Ogres, prom no Rīgas, uz Latgali – kāpēc ne? Ar Māri bija pazīstams jau citos projektos. Man patīk šī mūzika, domāju, ka būs arī rezultāts.” Vaicāts, kā ir dziedāt šīs dziesmas, kas palikušas tautas atmiņā mūžībā aizgājušā Jāņa Logina balsī, Atis saka: “Dziesmas nav manī iesēdušās, jo tā nav mana paaudze. Mana mamma ir milzīgs “Elpas” fans. Man nav tāda balss, kā Jānim Loginam, es dziedu citādi un dodu atšķirīgu pienesumu.”

Atis sauc sevi par pilna laika mūziķi, kas dzīvo mūzikā un dzīvo no mūzikas. Oficiāli viņš esot skolotājs un tehniskais darbinieks skolā. Darbojas hārdroka grupā “Colt”, arī citās. Šad tad viņš ir aktieris muzikālās izrādēs un Daugavpilī pirms pāris gadiem ir dziedājis mūziklā “Lāčplēsis”, Dītriha lomā. Savukārt Latgales dziesmu svētkos Atis būs solists un dziedās gan ar “Elpu”, gan ar kopkori.

“Mēs nealkstam pēc masu atzinības,” saka Harijs, “gribam uztaisīt produktu, kas pašiem patīk, un tad jau redzēs, kas notiks tālāk.” Valdis piebilst: “Mēs nezinām, kas ir tur, aiz stūra, darīsim visu soli pa solim. Latvijā mūzika nav bizness, šovs tas ir, bet bizness ne, tas ir kiosks, jo klausītāju daudzums ir niecīgs. Šis ir tāds laiks – tauta spēlē un dzied. Jautājums, kādā līmenī. Savukārt mēs esam izglītojušies, tāpēc ejam profesionālā virzienā, strādājam mākslinieciski augstvērtīgi.